

Dansk Sprognævn 1975

Som i de foregående år har den sproglige oplysnings- og rådgivningsvirksomhed været en af nævnets hovedopgaver. Der er i 1975 besvaret i alt ca. 6 500 spørgsmål, heraf ca. 4 600 mundtlige og ca. 1 900 skriftlige. Dette er det højeste antal i nævnets historie. De tilsvarende tal i 1974 var 5 200, 3 900 og 1 300.

Forespørgslerne har hovedsagelig drejet sig om sprogrigtighed: retskrivning, tegnsætning, udtale, orddannelse, bøjning, syntaks og ordbrug; desuden er der blevet spurgt om ords betydning, oprindelse og alder, om brug af ordbøger, grammatikker og lign.

Svarene på en del forespørgsler er offentliggjort i nævnets årsberetning (Årsberetning 1974/75 udkom i efteråret 1975, og Årsberetning 1975/76 kommer i efteråret 1976) samt i tidskriftet *Nyt fra Sprognævnet*. *Nyt fra Sprognævnet*, der kommer 2 gange årlig, udgør nævnets største kontaktflade til offentligheden, og udsendes for tiden i ca. 11 000 eksemplarer.

Nævnets sekretariat har gennemgået udkast til terminologi m.m. inden for forskellige områder. Det drejer sig især om en række forslag til danske standarder. Derudover har sekretariatet gransket de danske termer i manuskriptet til en nordisk kommunalteknisk ordbog og manuskriptet til en nordisk ordliste over affaldstermer.

Et stigende antal spørgsmål er kommet fra danske oversættere m.m. i EFs institutioner i Bruxelles og Luxembourg.

Den permanente arbejdsgruppe som er nævnt i *Sprog i Norden*, s. 6, har nu arbejdsnavnet Terminologigruppen. Foruden Sprognævnet er følgende repræsenteret i den: Dansk

Standardiseringsråd, Københavns Universitets Institut for Anvendt og Matematisk Lingvistik, Danmarks Tekniske Bibliotek, Justitsministeriets lovafdeling, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Translatørforeningen, Handelshøjskolen i København og Handelshøjskolen i Århus. Gruppen har til formål at fremme dansk terminologiarbejde (bl.a. ved at formidle udveksling af erfaringer og arbejdsresultater), virke som rådgivende forum for medlemmer og således bidrage til at koordinere projekter, tilvejebringe informations- og dokumentationsmateriale (bl.a. for at orientere offentligheden om terminologiarbejde), og gennemføre nordiske og internationale møder og seminarer.

I forbindelse med Terminologigruppens arbejde har en af de repræsenterede institutioner, Danmarks Tekniske Bibliotek, i 1975 udgivet Dansk fagterminologi, Bibliografi over ordbøger, håndbøger m.m. til brug ved oversættelsesarbejde.

Nævnets samarbejde med Danmarks Forvaltningshøjskole er foregået efter omtrent de samme retningslinjer som i de foregående år. En repræsentant for nævnet har for 2 kursushold gennemgået sproglige problemer i forbindelse med udformningen af love og bekendtgørelser (jf. Sprog i Norden 1973, s. 61—73).

Efter anmodning fra Det danske Bibelselskab yder nævnet assistance ved forberedelsen af en ny prøveoversættelse af Salmernes Bog.

Den ministerielle bekendtgørelse pålægger nævnet "At indsamle og registrere nye ord, former og vendinger, herunder forkortelser". Til forskel fra Norge og Sverige er situationen i Danmark den at Sprognævnet er det eneste sted i landet hvor sådanne sproglige nyheder systematisk indsamles. Nævnets sekretariat søger at følge sprogets udvikling over en noget bredere front, idet man også registrerer fx afvigende stavemåder, udtaleforhold, ny bøjningsformer og ny konstruktioner. Derved bliver indsamlingsarbejdet til stor nytte også for oplysnings- og rådgivningsvirksomheden og for den ny udgave af Retskrivningsordbogen.

Indsamlingen har omfattet mange kilder. Hovedvægten har ligget på dagspressen, men der er dog også regelmæssigt

excerperet andre kilder, især tidsskrifter og bøger. Derudover er sprogbrug i tv og radio blevet noteret i et vist omfang.

Ny ord i dansk 1970—71 vendtes udsendt i løbet af 1976.

Arbejdet med en revideret udgave af Retskrivningsordbogen er fortsat. Afsnit af prøveredaktioner er gennemgået, og endnu en række redaktionelle principspørgsmål er afgjort.

I serien Dansk Sprognævns skrifter er nr. 9 udsendt i 1975: At færdes i sproget. Iagttagelser og synspunkter. Bogen er udgivet i anledning af tyveårsdagen for nævnets oprettelse og indeholder en samling artikler om moderne dansk sprog, skrevet af nuværende eller tidligere medlemmer af nævnet og af amanuenser i sekretariatet. — Endvidere er der udsendt en ny, revideret udgave af bind 3: Kristian Hald: Danske stednavne med udtaleangivelse.

Derudover har nævnet udsendt bogen Forkortelser. Vejledning udgivet af Dansk Sprognævn. Den indeholder to alfabetiske lister; den ene giver besked om hvad forkortelsen betyder, og den anden giver anvisning på hvordan ord og ordforbindelser forkortes. I begge lister er det angivet hvilken eller hvilke af flere mulige forkortelser nævnet anbefaler.

I april 1976 kom Svarregister 1955—75. Ord- og emne-register til Dansk Sprognævns årsberetninger 1955—75 og Nyt fra Sprognævnet, nr. 1—15.